

49202209 : สาขาวิชาภาษาไทย

คำสำคัญ : การแปลแต่ง, การรับรู้

ปัทมิตา พุฒะเนียด : ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก พระนิพนธ์สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส : การแปลเพื่อการรับรู้สาร. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ.ดร. มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์. ๒๒๔ หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก พระนิพนธ์สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ในด้านวิธีการแปลแต่ง การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ และสารสำคัญ โดยเปรียบเทียบกับเรื่องเวสสันดรชาดกในอรรถกถาชาดกเป็นหลัก

ผลการศึกษาพบว่า เนื้อเรื่องในร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดกพระนิพนธ์สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรสเหมือนกับเรื่องเวสสันดรชาดกในอรรถกถาชาดกเป็นส่วนใหญ่ แตกต่างกันเพียงรายละเอียดบางประการ เนื่องจากสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรสทรงปรับบทแปลให้เข้ากับบริบทของยุคสมัย และให้ง่ายต่อการรับรู้ของผู้รับสาร สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรสทรงใช้วิธีการแปล ๔ วิธี ได้แก่ การเพิ่ม การตัด การเปลี่ยน และ การใช้วิธีการแปลแบบผสม โดยทรงใช้การเพิ่มแบบขยายความเพื่อถ่ายทอดสิ่งที่ทรงต้องการเน้นย้ำอย่างชัดเจนที่สุด นอกจากนี้สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรสยังทรงใช้วิธีการสื่อสารโน้มน้าวใจ ๓ วิธี เพื่อให้ผู้รับสารเกิดการรับรู้ในสิ่งที่พระองค์ต้องการถ่ายทอด วิธีดังกล่าวได้แก่ การเสนอเชิงปริมาณโดยการกล่าวซ้ำและการหลากคำ การเปรียบเทียบ และการอธิบาย ผลจากการปรับบทแปลด้วยวิธีข้างต้นประกอบกับการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจนำไปสู่การเสนอสารสำคัญในร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดกพระนิพนธ์สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ได้แก่ ความสำคัญของพระเวสสันดรในฐานะพระมหากษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ และพระโพธิสัตว์ผู้มุ่งมั่นในพระโพธิญาณ พระบารมีสำคัญของพระเวสสันดร คุณธรรมในด้านต่างๆ และความเชื่อเรื่องกรรม สารเหล่านี้เป็นสิ่งที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรสทรงต้องการเน้นย้ำไปสู่ผู้รับสารเพื่อคงเรื่องเวสสันดรชาดกไม่ให้สูญหาย ทั้งเพื่อให้ผู้อ่านเกิดการรับรู้และนำไปปฏิบัติตามเพื่อความสงบสุขของสังคมและประเทศชาติสืบไป

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา ๒๕๕๗

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

49202209 : MAJOR : THAI

KEY WORDS : TRANSLATION , PERCEPTION

PATHITTA PUPANIEAD : RAIYAO MAHAVESSANTARAJATAKA BY PRINCE
PARAMANUJITAJINORASA : TRANSLATION FOR PERCEPTION. THESIS ADVISOR :
ASSOC.PROF.MANEEPIN PROMSUTTIRUK. Ph.D. 224 pp.

The purpose of this thesis is to study Prince Paramanujitajinorasa's Raiyao Mahavessantarajataka regarding translation techniques, persuasive communication, and important messages by comparing with Atthakatha version.

The study found that content of the text is mostly similar to the Atthakatha, only some details are different. The Prince adapted his translation for the conformation with the composition period and the benefit of message preceptors. The author used four techniques of translation namely addition, ellipsis, alteration and mixed translation methods. The addition for message emphasis is mostly used. The author used three methods of persuasive communication namely quantitative presentation, especially repetition and lexical variety, comparison and explanation. The translation techniques and persuasive communication used by the Prince convey important messages namely the importance of Prince Vessantara as the bodhisattya who intensively aimed at the Bodhijinana, important parami of Prince Vessantara, various righteousness, and belief in karma. The author drew the readers' attention on the message with the purpose of preserving the Jataka, and persuading the readers' perception so that they would follow the righteousness for the peace of society and the country.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

Department of Thai

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2010

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ รศ.ดร.มณีปิ่น พรหมสุทธีรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าถ่ายทอดความรู้ ให้คำปรึกษา และตรวจแก้ วิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ ตลอดจนได้กรุณาคัดเตือน ให้ข้อคิด และให้กำลังใจแก่ศิษย์ด้วยความรักและความเมตตาเสมอมา ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ ประธานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. สุมาลี ลิ้มประเสริฐ และ ผศ.ศุภกาญจน์ ผาทอง กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและให้คำชี้แนะอันเป็นประโยชน์ ตลอดจนกรุณาตรวจแก้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเอาใจใส่ยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย โครงการทุนวิจัย มหาวิทยาลัย (สกว.) ที่ได้มอบทุนสนับสนุนการทำวิจัยตลอดระยะเวลา ๑๘ เดือน ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.ประพจน์ อัสววิรุฬหการ และอาจารย์สุภาพร ฤดีจำเริญ สำหรับคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้อันมีค่าแก่ศิษย์ด้วยความเมตตาและความเอาใจใส่ จนศิษย์ประสบความสำเร็จได้ในวันนี้

ขอขอบคุณคุณจุฑารัตน์ ไชยสวัสดิ์ และคุณชนิดา สีหามาตย์ บิยมิตรที่คอยช่วยเหลือ และร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วยกันเสมอมา ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ มหาวิทยาลัยศิลปากร และเพื่อนๆ พี่ๆ โรงเรียนกวดวิชาณัฐกานต์ สำหรับความช่วยเหลือและกำลังใจที่มีให้เสมอ

ขอขอบคุณคุณพัทธ์ธีรา ชีรพรนิธิภัทร์ และคุณพัทธวิชญ์ ชีรชาติธนาวิทย์ พี่สาวและพี่ชายที่ให้ความช่วยเหลือในทุกเรื่อง ขอขอบคุณคุณสุทธา มั่นเขียว และคุณสุรัชย์ เย็นท่า สำหรับความช่วยเหลือและกำลังใจอันแสนมีค่าที่มีให้เสมอในวันที่ท้อแท้และสิ้นหวัง

ขอกราบขอบพระคุณคุณวิภา พูพะเนียด แม่ผู้ให้ความรัก ความห่วงใย และความเอาใจใส่ด้วยดีตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณปู่และย่าสำหรับความรักความห่วงใย และขอกราบขอบพระคุณ พ.ต.ต. เชิดพงศ์ พูพะเนียด พ่อผู้เป็นกำลังใจให้ลูกก้าวเดินอย่างเข้มแข็งเสมอมา แม้ว่าพ่อจะไม่ได้อยู่เคียงข้างในวันที่ลูกประสบความสำเร็จ แต่ลูกมั่นใจว่าพ่อกำลังมองดูอยู่ พ่อจะเป็นแรงผลักดัน เป็นกำลังใจ และเป็นความรักอันยิ่งใหญ่ของลูกคนนี้อย่างแน่นอน

ท้ายที่สุดขอกราบนมัสการสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ผู้ทรงพระนิพนธ์วรรณกรรมอันล้ำค่าและสร้างสรรค์สิ่งดีงามแก่ประเทศชาติมาตลอดพระชนม์ชีพ ขอกราบนมัสการองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นหลักแห่งคุณความดีอันประเสริฐ และองค์พระพินเณสวร เทพผู้ปกปักษ์รักษาและเป็นที่ยึดเหนี่ยวในจิตใจแก่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ตลอดมา